

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/199879,Zmarl-Franciszek-Jozef-Kaminski-dzialacz-Solidarnosci-w-latach-1980-1995-i-najwa.html>
02.05.2024, 15:58

Zmarł Franciszek Józef Kamiński, działacz „Solidarności” w latach 1980-1995 i najważniejszy redaktor podziemnej prasy w Zagłębiu Miedziowym w latach 1981-1989

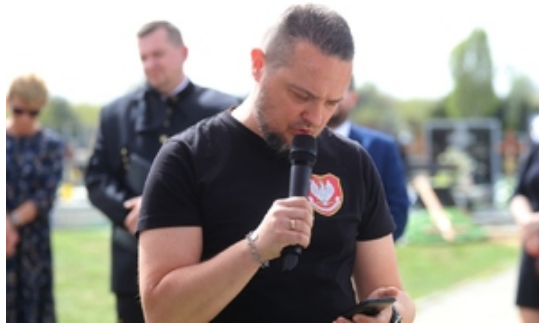
Franciszek J. Kamiński urodził się w 1943 r. w Krzyżowej koło Żywca. Od 1969 r. związany był z górnictwem miedzi, do grudnia 1981 r. pracował w zakładach KGHM jako górnik dołowy, a następnie górnik i instruktor strzałowy w Zakładach Górniczych (ZG) „Rudna” w Polkowicach.

Pod koniec sierpnia 1980 r. uczestniczył w strajku okupacyjnym w ZG „Rudna”, który zakończył się rano 1 września. Od razu zapisał się do NSZZ „Solidarność”. 30 listopada 1980 r. podczas Walnego Zebrania Zakładowych Delegatów NSZZ „Solidarność” w kopalni „Rudna” został wybrany do Zakładowej Komisji Robotniczej (ZKR) NSZZ „Solidarność”, której członkiem był do wprowadzenia stanu wojennego. Od 12 grudnia 1980 r. do 19 września 1981 r. był członkiem prezydium ZKR, tj. w ścisłego kierownictwa „Solidarności” kopalni. Oprócz codziennej pracy w ZKR zaczął pisać artykuły publicystyczne do prasy solidarnościowej. W 1981 r. opublikowano je m.in. we wrocławskiej „Solidarności Cuprum”, „Solidarności Dolnośląskiej” i legnickiej „Solidarności Zagłębia Miedziowego”.

Największą rolę odegrał w historii „Solidarności” kopalni „Rudna” i „Solidarności” Zagłębia Miedziowego po 13 grudnia 1981 r., gdy został wprowadzony stan wojenny. W dniach 14-17 grudnia 1981 r. był jednym z głównych organizatorów i przywódców strajku okupacyjnego w ZG „Rudna”, gdzie został powołany Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS).

Po pacyfikacji strajku został zwolniony z pracy. Ukrywał się z trzema kolegami z MKS. Był poszukiwany listem gończym przez organy MO i SB. Po siedmiu miesiącach został aresztowany jako ostatni z przywódców MKS z ZG „Rudna”. Jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia 1981 r. z Jego i Andrzeja Poroszewskiego inicjatywy zaczęło w podziemiu ukazywać się podziemne pismo „Biuletyn Informacyjny Stanu Wojny” / „Zagłębie Miedziowe. Biuletyn Informacyjny Stanu Wojny”. Do lipca 1982 r. pisał artykuły, redagował i drukował. 24 lipca 1982 r. został aresztowany przez SB. Prokuratura postawiła mu zarzut kierowania strajkiem w grudniu 1981 r. w ZG „Rudna”. 22 października 1982 r. wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Legnicy został skazany na karę 1,5 roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata. Następnego dnia został zwolniony z aresztu i natychmiast ponownie aresztowany (postawiono zarzut działalności podziemnej). Na wolność wyszedł 13 stycznia 1983 r. Przez ponad pół roku nie mógł znaleźć pracy w zawodzie. Dopiero we wrześniu 1983 r. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowy Kopalni Rud Częstochowa Oddział w Lubinie, gdzie pracował do 1994 r.

W drugiej połowie 1983 r. włączył się ponownie w działalność konspiracyjną. W latach 1983-1989 działał w Międzyzakładowej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Zagłębie Miedziowe. Był redaktorem naczelnym podziemnych pism „Zagłębie Miedziowe” (1983-1989), „Uskok” (1988-1989) oraz redaktorem „Miedziaka. Pisma TKZ NSZZ Solidarność w ZG Rudna” (1988-1989) i „Swojaka” (1988). Doradzał, szkolił i pomagał wielu kolegom w redagowaniu kilku innych konspiracyjnych pism. Czasem też drukował, składał lub zszywał wydrukowane numery gazetek. Zawsze można było na niego liczyć.

Wiosną 1989 r. został członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Lubinie. Włączył się jednocześnie w odbudowę struktur NSZZ „Solidarność” w Zagłębiu Miedziowym. W latach 1989-1995 pełnił wiele funkcji: w Komisji Zakładowej PBKR Częstochowa O/Lubin, w Zarządach Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk i Zagłębie Miedziowe, w latach 1990-1991 był delegatem na Krajowe Zjazdy Delegatów.

Z powodu działalności opozycyjnej w PRL był niemal przez całą dekadę lat osiemdziesiątych inwigilowany przez SB. Za działalność na rzecz demokratycznych przemian oraz odzyskania przez Polskę pełnej niepodległości w 2017 r. został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, a w 2019 Krzyżem Wolności i Solidarności.

Zmarł 4 kwietnia 2024 r. w Głogowie.

Pogrzeb odbył się 9 kwietnia 2024 r. na nowym Cmentarzu Komunalnym w Lubinie. W ostatnim pożegnaniu Franciszka J. Kamińskiego wzięli udział m.in. Łukasz Sołtysik z Oddziału IPN we Wrocławiu, Marcin Kaczanowski przewodniczący KZ NSZZ Solidarność w ZG Rudna w Polkowicach, Bartosz Budziak przewodniczący Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ Solidarność, Wiesław Pawłowski prezes Stowarzyszenia Opozycji Antykomunistycznej Zagłębia Miedziowego, poczty sztandarowe Solidarności ZG Rudna w Polkowicach i Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ Solidarność, orkiestra górnicza KGHM Polska Miedź S.A., Jan Rzepa z Klubu Gazety Polskiej w Głogowie, przedstawiciele Patriotycznego Głogowa.

Antoni Wysocki ze Stowarzyszenia Solidarność Walcząca oraz wielu przyjaciół i kolegów z czasów działalności opozycyjnej w PRL.

Tekst Łukasz Sołtysik